

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Solških ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevev tekališču po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Sprava med Slovenci in Italijani.

Razmere v dunajskem državnem zboru so postale tako zmedene in neznosne, da ne more dolgo tako dalje trajati. Naš parlament je postal torišče, kjer se zabavlja, psuje, preti in razsaja, a resnemu delovanju tam ni več mesta. Povod tem zdvijanim razmeram so dali razvajeni vladni Benjamini, Nemci, kateri niso mogli prenašati dejstva, da se je našla svoječasnno vlada, katera je hotela pripomoči tudi Slovanom vsaj do nekaterih pravic. Oni so bili pač od nekdanj vaje gospodovati v državi in so smatrali druge narodnosti, osobito Slovane, kot nekako plemo nižje vrste, kateremu je naloga hlapčevati. Nič jih ni bilo sram pri vsem svojem liberalstvu javno poudarjati, da jedni morajo biti kladivo, drugi pa naklo. Vzgojeni v tem duhu so kar zbesneli, ko so naleteli na vlado, katera je hotela biti proti njihovi volji tudi drugim nenemških narodov v Avstriji vsaj deloma pravičnega v narodnem oziru. Začeli so v zbornici razsajati in delati take škandale, da se je zgražala nad njimi vsa Evropa; a kar je pri tem najbolj žalostno je to, da so dosegli svoj smoter. Prišlo je drugo ministerstvo, katero se je moralo ozirati na znane kričace, prišel je Körber, kateri je baje dal Nemcem besedo, da ne dovoli ne Čehom ne drugim Slovanom nobenih pravic brez nemškega dovoljenja.

Na ta način so postali Nemci v zbornici zopet gospodarji situacije ter so začeli Čehom in drugim Slovanom rezati kruh po stari navadi. Toda Čehi so nardarjen narod in so se naučili pri Nemcih, kako je treba postopati, ako se hoče kaj doseči; menjali so uloge z Nemci in začeli obstruirati, sicer ne na tako grd in kričeč način kakor Nemci, pač pa tako izdatno, da se zbornica ne more ganiti.

Nemci so si pri tem zadovoljno roke meli ter si mislili: dolga vojna — gotov pogin. In res bi se bili Čehi utrčili in konečno podlegli; a potem bi bili prišli na vrsto drugi Slovani in — Italijani. To so spoznali tudi Poljaki, radi tega so začeli posredovati med Čehi in Nemci, seveda brezuspešno. Tudi Jugoslovani so sprevideli, da bi bil češki poraz tudi njihov poraz, zato

so sklenili prihiti Čehom na pomoč. Tako se je zbrala sedaj močna parlamentarna vojska, katera se tako hitro ne utrudi, in Nemci ne bodo dočakali poraza skupne opozicije, zato se pa tudi jezé in prigovarjajo Poljakom, naj ne podpirajo Čehov, ker bi s tem ničesa ne dosegli, največ to, da bi začeli Nemci novo obstrukcijo, ako bi se zjedinjeni opoziciji posrečilo upogniti Körberjevo vlado.

Dokler so se Italijani zadovoljevali z ulogo, da so smeli zatirati Slovane v onih kronovinah, kjer žive z njimi skupno, kakor v Istri, Trstu in na Goriškem, so jim bili Nemci dobri prijatelji; a ko hitro so zahtevali od vlade jednake pravice z Nemci, ko so zahtevali italijansko vseučilišče, prišli so tudi oni do prepričanja, da od te strani nimajo ničesa pričakovati. To jih je osupnilo. Začeli so sami misliti, ali bi ne bilo bolj pametno pogoditi se s sosedi ter z njimi vred gospodovati v lastni hiši. Osobito pa iz Italije sem so čuli glas, kateri jim je svetoval, naj napravijo mir s sosedi Jugoslovani. Ali so doli v Italiji manj strastni nego njihovi sorojaki v Primorju, ali pa imajo tam doli druge namene, to vprašanje je še nerešeno; izvestno pa je, da je med Slovani in Italijani v Dalmaciji nastalo neko premirje, da so postali istrski Italijani mirnejši, nego so bili, in da tudi tržaški nekaj razmišljajo.

Tudi med državnimi poslanci slovanske in italijanske narodnosti so se pričela pogajanja za spravo, katera pa niso še dovedla do cilja; tu pridemo pa v poštev v prvi vrsti mi Slovenci in Hrvatje v Primorju. Mi smo bili vedno za spravo z našimi sosedi italijanske narodnosti in stojimo tudi danes na istem stališču, toda le na temelju jednakopravnosti, jednakih pravic in enakih dolžnosti. Da bi se nas pri tej spravi meni nič tebi nič kar preziralo ter na milost in nemilost prepuščalo Italijanem, to ne sme biti; v tem imamo mi prvo in odločilno besedo. Zaradi tega je sklicalo politično društvo »Edinost« v Trstu v nedeljo dne 27. marca javen shod, na katerem se je to vprašanje razpravljalo ter se je soglasno vsprejela resolucija, katero smo uže v zadnji številki objavili in kateri se s svojega stališča povsem pridružujemo.

vami duševno, нравno in naučno nadmoč svojega naroda nad vsemi drugimi, pa tudi neštivilne prednosti njegovega značaja, pa ono posebno lepoto, s kojo se ponasa njih domovina. In dokazovali so se stotinami vzgledov in opomb: kako da počiva bodočnost človeštva samo v rokah Garmanije. Njo da je pozvala sama božja previdnost, naj vodi druge narode se svojim zgledom vedno više, do samega vrhunca resnice, ki ga ožarja solnce spoznanja. In z isto zgovornostjo so obsojali tudi slovanski narod na večno poddanost in hlapčevanje. Bil je — so rekli — pozvan k življenju le za to, da vrši ulogo prostega delavca pri sestavi krasnega hrama vesoljne omike. Najjasnejši dokaz temu daje: ker nima takega dušnega vzleta, pa ne tako globokega značaja, pa ne one žive razumnosti, pa ne zmožnost za vstrajno preiskovanje. S tem da se odkljujejo pred vsem Nemci, in poleg njih tudi drugi narodi, ki so označeni z imenom svetnih narodov.

Kako nasprotno si je bilo to, kar je slišal nekdanj v cibeliški šoli in kar se

Še enkrat naše železnice.

Namera železniške zveze od Ljubljane čez Sv. Lucijo do Vidma vzbuja liki kamen, vržen v mirno vodo, valovje, ki se vedno bolj širi. Najprej se je oglašil gospod veleindustrialec Holzer ter povedal svoje nazore o tej in drugih zvezah ljubljanskega mesta s Furlanijo in Italijo; za njim se je oglašil predsednik posebnega odseka tržaške kupčijske zbornice, gospod Cesare de Combi, ter razložil svojo železniško učenost najprej označenemu odseku, a zatem celi kupčijski zbornici. Prvemu in posredno tudi zadnjemu odgovarja pa rezko g. Pico iz Vidma v posebni brošurici, ki je izšla sredi meseca februarja v Vidmu in nosi naslov: »La ferrovia Cividale - Podresca - Canale e le comunicazioni ferroviarie fra Udine e Lubiana«.

Opomniti moramo najprej, da nimamo doslovnega besedila »učene« Combi-jeve razprave pred seboj; a kolikor je prišlo do sedaj o nji v javnost, je tako površno in plitvo in deloma tudi arogantno, da se moramo čuditi, kako je mogoče s takega mesta objaviti take duševne proizvode.

»Učeni« Combi je poročal — kakor posnetek njegovih študij pravi — temeljito in popolno o vseh železniških zvezah, ki so za Primorsko splošne važnosti, in odsek je odobroval z živahnim pritrditvjem njegove nasvete in tozadavne nazore.

V svojih »temeljitih« študijah je spoznal, da bi bila škodljiva tržaški trgovini vsaka zveza, ki bi peljala čez južno železnico proti Gorici in ima svoj začetek bodisi na Vrhniki, v Logatcu ali Postojni, kar je najlepši dokaz, da bi bilo to goriškemu mestu v korist.

Ako zahtevajo katerikoli oziri, vojaški ali drugi, tako zvezo — tako modruje dalje »učeni« g. Combi — mora država vse železniške tarife na taki črti tako dvigniti, da ne bode imel Trst nobene materialne škode od jedne ali druge označenih prog. To je za gospoda predsednika temeljno načelo, od katerega ne sme tržaško mesto nikdar odstopiti, češ, ves svet se suče le okolu tega mesta in vsa dežela se mora pokoriti njegovim interesom ter se odreči vsem morebitnim prometnim olajšavam, katere bi ji nove

je predavalo zdaj v neusberški učilnici! Kje je torej resnica? Ali so se njegovi sedanji učitelji varali, ali pa so govorili nalašč, česar niti sami niso verovali? Ali pa se je motil njegov prvi učitelj, ko je govoril svojim učencem ono, kar je imel ves ostali svet za laž, ali vsaj za zelo smešno domišljijo? Zelo pogostoma Julij ni vedel, kaj naj si misli o vsem tem, česa naj se loti, česa naj se ogiba. In večkrat se je zgodilo, da je zaspal z vzdihom na ustnicah, z nekim odmevom materinih besedi:

»O Bog, o Bog! Zakaj sem se rodil kot Čeh, ko ti Čehi niso nič, da — prav nič! Zakaj si sploh ustvaril tak narod v svoji brezskrajni dobrotljivosti in pravičnosti!«

V.

Ali gospa Dora zdaj ni mislila več tako pogostoma na sina in nemško šolo, kakor v prvih časih, ko ga je bila pripeljala v Neusberg. Zdaj so jo trle druge velike bridkosti in skrbi. Ni se je godilo bolje, nego tedaj, ko je hotela po sili napraviti iz sina čim prej pravega Nemca

proge lahko donasale. Taka zahteva je pač jedina svoje vrste in se more roditi le v glavah razvajenih vladnih Benjaminov.

Stojé na tem temelju bi bilo potem šele preiskovati, katera teh črt bi bila Trstu najmanj škodljiva, in le taka bi se morala graditi. Sicer pa bi po Combi-ju nobena teh železniških prog ne služila svetovnemu ne mednarodnemu prometu, marveč vse le krajevnemu.

To je pač preveč tobaka za našo deželo in tudi za goriško mesto, katero bi moralo potemtakem podrediti vse svoje koristi onim tržaškemu mestu. Combi ima sicer namen podpirati Holzerjevo nazoranje o naših železnicah; radovedni smo, ali se bodo on in Goričani zavedali, kako breo jim je prizadel — to mogoče nevede — njih tržaški pristaš s to izjavo.

Razumljivo je lahko pri takih nazorih, da ne pozna g. Cesare de Combi v svoji »globoki temeljitosti« važnosti železniške zveze Ljubljana-Vrhnika-Ajdovščina-Gorica-Mestre, ki bi nekako ne služila le krajevnim interesom, marveč bi bila železnica prve vrste, ki bi vezala ves orijent z Italijo in naobratno; umljivo je tudi, da bi ne imela zanj tudi proga Ljubljana-Idrija-Sv. Lucija-Čedad-Videm nobenega drugega pomena nego lokalni. Da bi pa za vse svoje tozadavne trditve doprinesel tudi stvarnih dokazov, to mu niti na um ne pride; vsaj vsa njegova razprava je pisava le in usum Delphini.

Italija ima vsled pogodbe z dne 3. oktobra l. 1866 najboljšo zvezo proti severo-vzhodu z našo državo po železnici čez Pontebio in nima potrebe iskati še druge zveze po »idealni« progi čez Kobariid in Sv. Lucijo do Ljubljane. Ako bi pa pri vsem tem — tako pravi Combi — hotela imeti še posebno zvezo z Ljubljano, ji zadostuje zveza po bohinjski železnici z Gorico in od todi po južni železnici skozi Videm ali pa skozi Tržič-Portogruaro v Mestre, osobito pa tedaj, ako bi se zgradila še po Goričanih zaželjena proga Gorica-Červinjan.

No, to je pač le prepisal Combi iz E. Holzerjeve brošurice, in kakor ni zadnji navedel najmanjših dokazov za to svojo trditev, ni se tudi prvi potrudil, da bi s števili dokazal to, kar trdi.

Tudi gledé stroškov železniške proge Vrhnika-Čedad-Kopriva posnema povsem

— v njegovo blaginjo, svojo radost in slavo vse rodbine.

Cibeličani niso niti dobro opazili, ko jim je napravil gospod Adam Müller še mlin in pekarijo, kajti dozidaval je vedno še kaj novega pri svojej tvornici. In če je vendar kdo to opazil, mislil je, da zopet ne nameruje nič drugega, nego kak nov poskus v obrti, s katero se je strastno bavil.

Ali gospod Müller je začel prav resno tudi mleti v svojem novem mlinu, in péči v svojej novi pekariji. In neko soboto so dobili vsi njegovi delavci na račun svojega zaslužka nakaznice za moko, kašo, kruh itd. Pristavek se je glasil: kdor s tem ni zadovoljen, naj odide, od danes, da se ne bode plačevalo drugače. Tedaj pa so začeli malo drugače gledati oni, ki se jih je to tikalo, n. pr. mestni mlinar, nekateri mokaarji, Kotnik in še dva druga manjša peka. Prej so označevali to kot neko čudno »muho« — ali zdaj so postajali vsak teden bolj resni in zamišljeni.

(Dalje pride.)

LISTEK.

Svoji k svojim.

Češki: Karolina Světlá.

(Dalje.)

Ko je začel Julček bolje razumevati nemščino, spoznal je, da so mu njegovi součenci zelo malo naklonjeni. Njegovih nepovoljnih uspehov niso pripisovali pravemu vzroku t. j. njegovi borbi z jasnim jezikom; sodili so le, da je ne-sposoben v obče. In ta nesposobnost da je sploh lastna češkemu plemenu. In povedali so mu kar v obraz, da je ta narod nižji od nemškega. In kadarkoli je bila prilika, vselej so začeli razgovor o tem, in ga grdo zasrnehovati. On jim je sicer ugovarjal, ves srdit, ali pri tem je jedljal in lomil to grozno nemščino ter iskal s težavo dokazov, da bi podrli njihove trditve. Ali ni jih prepričal, in zato so se mu zopet počeli posmehovati.

Tudi njegovi učitelji so postopali z njim, kakor njegovi součenci. V svojih urah niso imeli drugega na umu, nego kako bi opisovali z najsajnejšimi bar-

g. E. Holzer-ja, in zdi se, da mu niso znani o tej črti podatki, katere je objavil Emil Pico.

Poročevalec Combi peča se tudi s progo Štanjel-Postojna, katero želé vojaški krogi, in trdi, da bi ta skrajšala zvezo med Postojno in Gorico za 40 km. Ker ni mogoče po njegovem mnenju zaprečiti zgradbe te črte, je treba delati na to, da se ta načrt popravi in dopolni. Zato zahteva, da se mora delo tako izzvesti, da bo proga šla tudi skozi Senožeče (Senossecchia!) ter da se zveže zadnja občina po posebnej črti z Divačo, s čimur bi se odstranila škoda, katero bi inače ta proga Trstu prouzročila. Da bi ta zadnji projekt podprl, navaja tudi, koliko vagonov piva in drugih pridelkov bi se prevažalo po tej črti na leto.

Z ozirom na svojo „učeno“ razpravo stavi pet predlogov, katere naj bi trgovska zbornica predložila c. kr. železniškemu ministerstvu, in sicer: 1. Zahteva se, da tarifni zneski na morebitnih črtah čez Vrhniko, Postojno ali Logatec ne smejo biti nikdar nižji, nego oni, katere daje prevoz skozi Trst. 2. Izjavlja se, da črta Vrhnika-Sv. Lucija-Čedad je škodljiva in protivna interesom tržaškega mesta. 3. Namesto te zveze naj se izvede rajše črta Postojna-Štanjel-Gorica, katero želé vojaški krogi. 4. Zadnja proga se mora tako izzvesti, da pojde vsekako mimo Senožeč, ter naj se zgradi črta do Divače. 5. Naj se podaljša — ako potreba — čez Razdrto skozi Bukovje proti Vrhniki. — Tako modruje „učeni“ Combi. Temu in Holzerju odgovarja pa Pico v posebni brošurici, a o tem — o priliki.

Vseničiliščno vprašanje in vprašanje sprave med Slovani in Italijani.

Na javnem shodu političnega društva „Edinosti“, ki se je vršil zadnje nedelje pri sv. Ivanu pri Trstu in ki se je bavil z vprašanjem ustanovitve italijanskega vseučilišča in s vprašanjem sprave med Slovani in Italijani, je označil govornik dr. Rybač stališče političnega društva „Edinost“ glede omenjenih vprašanj v jako primernem govoru, s katerim se mi popolnoma ujemamo in ga zagledam tudi doslovno ponatistemo iz „Edinosti“. Govor se glasi:

Še nikdar, odkar žive Slovenci v sosedstvu z Latinci, se niso nahajali v tako čudni in težavni poziciji, kakor se nahajajo sedaj. Stoletja so se borili za svojo ekzistenco proti večnemu neprijatelju. Skozi stoletja so bili zatirani, tlačeni. Oni, ki so nekde sezali tja v fur-lansko planjavo, do laških Vidma, so se morali umakniti do kraških skal. A tudi umakniviši se, so se morali dalje boriti za svojo ekzistenco, ker neprijatelj sili dalje tudi na ta naša tla, da bi zagospodaril tudi tu. In zagospodariti hoče tudi v Istri, da bi se njegovo gospodstvo raztezalo do družega morja na vztočni obali Istre, da bi se tako uresničilo prorokovanje Dante-ja: tam naj bi bil mejnik Italije. Večstoletni boj ni še končan, le orožje v tem boju se je menjalo. Boj se vrši sedaj na političnem, gospodarskem in socialnem polju. Da, ta boj ni le naroden in političen, ampak tudi eminentno gospodarski boj. V Istri se morajo boriti tlačeni proti tlačiteljem; reveži, delavci, mali gospodarji se morajo boriti za svojo gospodarsko ekzistenco proti premoči kapitala: proti nadvladavi veleposestev in onih, ki imajo trgovino v svojih rokah.

A sedaj, potem, ko smo skozi stoletja slišali le bojne klice, sedaj nam je zadonel nenadejano, kakor iz viših sfer, glas o miru, o spravi. Opustimo naj boj in naj se domenimo za mir, češ, saj smo vsi bratje, vsi ustvarjeni po božji podobi! Bolje da bo za nas vse, ako živimo v miru med seboj in ako se zložimo za skupno obrambo proti tretjemu, proti — Germanu. Čuli smo glas, da naj nam Italijan ne bo več zatiralec, ampak zaveznik.

Odkrito moram priznati — je vskliknil govornik — da me je ta glas prijetno iznenadil in v nas vseh je gotovo našel simpatičen odziv. Saj to gotovo ni pri-

jetno, da moramo vedno stati na straži, kakor so stali nekdanji graničarji v prejšnjih časih proti turški nevarnosti, da moramo stati vedno na straži in porabljati vse svoje moči le v to, da si ohranimo svojo ekzistenco. Kako koristno bi bilo za nas, ako bi te sile mogli porabljati za kulturno in gospodarsko povzdigo našega naroda! Pa tudi za Italijane bi bilo koristno, ako bi prišlo do miru, ker ona premoč, proti kateri se borimo, tlači tudi italijansko ljudstvo. Izjavljam torej, da radostno pozdravljam idejo pomirjenja, ker ta ideja je lepa in vredna, da razmislimo, kako bi se uresničila.

Ali prva dolžnost politika je, da se ne daja zavajati od momentanih utisov, in da se ne prenašli v svojih sodbah in sklepih. Politiku treba res navdušenja, ker brez tega bi le prehitro obnemogel v težavnem boju; ali navdušenje za kako idejo ga ne sme zavajati do prenašljenih ukrepov in korakov. Vsikdar mora dobro premisliti in preračunati, da li bo to, kar misli storiti, koristno, in — da li je možno?!

Tako moramo misliti in računati tudi ozirom na idejo sporazumljenja z Italijani. Ker se s to idejo bavijo novine, javnost in poklicani faktorji, si moramo tudi mi povedati lice v lice, kako sodimo o pomirjenju žnjimi, s katerimi imamo opraviti sleherni dan.

Prva naša dolžnost je, da se vprašamo: kdo je za spravo, kakov boji nje cilj in pod katerimi pogoji bi mi hoteli privoliti v sporazumljenje, a kaki so pogoji od strani drugih?!

Ideja se je porodila v deželni zboru dalmatinskem, a sedaj se trudijo za nje uresničenje sosebno zastopniki češkega naroda. Pa tudi italijanski Trentinci bi radi videli, da pride do pomirjenja med Italijani in Slovani.

(Pride še).

Dopisi.

Iz gorške okolice, 24. marca 1904. (Konec). — Kako strašansko je ta pol. razkol nam škodoval, to ve menda pri nas že vsak političen otrok, in to veš tudi ti. Ti pa tudi veš, da je ta razkol le spočetek možganov dveh oseb, tebe in tvojega sodruga, da je ta razkol eksistiriral v prvem začetku le v vajinih bojnih načrtih, da sta pričela njega praktično izvajanje v javnem življenju popolnoma sama, brez zaveznikov, brez stranke, prava generala, brez armade; ti nadalje veš, da bi bilo pri tem tudi ostalo, ako bi ne bila imela „Soče“ na razpolago, da je torej glavno delo razkola prevzela v zmislu vajinega bojnega načrta še le „Soča“, ko je pričela z onimi znanimi revolveržurnalističnimi spisi, članki, noticami, polnimi osebnih napadov, obrekovanja, zmerjanja, zasramovanja, hujskanja, šuntanja, natolcevanja, laži, surovosti, in kakor se že to nepošteno orožje imenuje; ti nadalje veš, da se je še le s tem pričel nabor vajine stranke, v katero so ustopili najprej ljudje, kateri menijo, da tiči višek rodoljuba v kričanju: živio narod, živeli Slovenci! ljudje, katerim pikantna pisava posebno imponira, ljudje, kateri čitajo, pa ne mislijo, ljudje, kateri so iz častihlepnosti dotedanje narodne voditelje zavidali, ali jih iz kakega drugega vzroka mrzili in črtili, ljudje, kateri so bili zaradi čisto privatnih zadev in ozirov nasprotni stanovitvam ali strankam (posebno po vaseh) prijaznim dotedanjim nar. voditeljem; ti nadalje veš, da se je vajina stranka v začetku imenovala dosledno potrebi, katera jo je iz raznih elementov združila, „Sočina“ stranka, in da sta ji še le pozneje začela iskati drugo ime, najprej „liberalno“, in ko se je tvoj sodrug začel norca delati iz „liberalizma“, si jo ti prekrstil v „naprednjaško“; ti, prijatelj, vse to veš in dobro znaš, koliko strašanskega truda in napora vaju je stalo snovanje te stranke, katere ni spočela ne narava, ne potreba, ampak zgolj vajina kaprica. Potemtakem seveda ni čudno, da imaš srce, imenovati razkol in strankarski boj potrebnim. Pri tem ti

pa nekaj vendar ne gre skupaj. Če je bil ta razkol, kakor ti praviš, res potreben, potem je moral tudi roditi sadove in posledice, ki to potrebo opravičujejo, ki so tej potrebi opomogli, ki so narodu koristili. Ali prijatelj moj, o teh dobrih in koristnih sadovih in posledicah razkola ne veš ti nič povedati. Ne le to, ampak ti celo razkolove sadove in posledice grajaš, bičaš, mrevvariš ter slikaš v najtemnejših barvah. In s tem, vidiš prijatelj, biješ sebe strašansko po zobeh. Saj veš, da imam jaz tu v mislih naše politično stališče v deželi in posebno v deželnem zboru. Naša delegacija v deželni hiši je pač ključ vsega našega napredka, kar se po drugih potih doseže, so le malenkosti, ki ne pridejo tako hitro do veljave. Vajin razkol je imel torej naravno v prvi vrsti pred očmi našo pozicijo v deželni hiši. Zdaj pa povej mi, prijatelj, kaj je dosegel? Nič in nič, ali še manj kot nič. Vrgel nas je nazaj v ono dobo, ko so imeli naši laški sosede veliko večino v dež. zboru in niso mogli naši poslanci nič doseči razen s svojo prošnjo in milostjo laških tovarišev. Kaj nam pomaga polovica poslancev, če ta polovica ni jedina, če je v nje sredi nekdo, ki si na skritem bolj želi nje neuspehov in se jih bolj veseli nego Lah sami! Kaj nam pomaga polovica poslancev, če so razdeljeni v dva kluba, katerih večjise ne more povspeti do nobenega odločilnega koraka, ko se ne more nič zanesti in ne more zaupati onemu nekomu iz nasprotnega slovenskega kluba! In to vedo laški poslanci, to ve dr. Pajer prav dobro in vsi skupaj izkoriščajo to žalostno razcepljenost naših poslancev na vse pretege. To, prijatelj moj, je ona neizmerna škoda, katero nam je prinesel tvoj in tvojega sodruga razkol, to so sadovi vajinega „narodnega“ delovanja. Ni čuda, če smo prišli v deželni zboru z dežja pod kap, narod, katerega sinovi imajo več zmisla za malenkostne strankarske uspehe nego za njega celokupnost, ne more pričakovati boljše usode. In ti, prijatelj, ki si sokrivec te žalostne nar. usode, ti ne najdeš v svojem srcu niti sočutja in usmiljenja, ampak to usodo še le prav izkoriščaš! Razpor si napravil ti, ali njega pogubnih posledic, po tvojih trditvah, nisi kriv ti, ampak možje, ki so se na vso moč trudili in se trudijo, da bi te posledice omejili. Tvoj razpor nas je na milost in nemilost razročil v oblast Lahom in njih načelniku dr. Pajerju, torej razpor je povzročil, da se vedno bolj kažejo slovensčini vrata v dež. uradih, ali tega, po tvojih trditvah, nisi kriv ti, ampak naši poslanci, ki se ne morejo nasproti laški prooblasti gani! Ali ni to klasična logika! Ti vežeš človeku noge, potem pa upiješ nanj, zakaj ne teče! Ker ne morejo naši poslanci čudežev delati, da bi popravljali kar ti in tvoj sodrug kvarita, zato jim deliš najsočnejše psovke, jih blatiš, sumničiš, dolžiš tajnih zvez s Pajerjem itd. Jeza mi stiska pero v roki, da bi ti zabrusil v železen obraz primeren izraz za tako nezaslišano ravnanje, ali naj bo; tudi zate pride dan plačila.

A. K.

Politični pregled.

Notrajni politični položaj.

Kakor da bi bilo pri nas v Avstriji vse na pravem mestu, vse v popolnem redu, tako bi bilo sklepati iz popolne tišine, ki je nastala zadnje dni glede naše notrajne politike. Najbrže pa se da ta tišina tolmačiti najbolj tako, da želi vsakdo in tako tudi naši politiki, ki so najbrže vendarle ljudje, mirno v krogu svoje družine preživeti vsaj velikonočne praznike, česar jim gotovo nobeden ne zameri.

Srbija.

Ker so se odstranili s kraljevega dvora vsi oni častniki, ki so bili zapleteni v umor kraljeve dvojice, povernejo se te dni v Beligrad vsi diplomatični zastopniki tujih držav. Sploh so se začele razmere v Srbiji obračati zadnji čas v vsakem pogledu na bolje, kar daje upanje, da novi kralj popolnoma umeva položaj in je tudi pripravljen storiti vse, kar bi bilo v stanu osrečiti Srbijo.

Rusko-japonska vojska.

Dogodki na Skrajnem vstoku začeli so se razvijati živahnejše, odkar je prišel tje general Kuropatkin in odkar je prevzel vodstvo ruskega vojnega brodovja podadmiral Makarov. Tema dvema je car poveril vrhovno in samostalno vodstvo, in sicer prvemu na kopnem, drugemu pa na morju. Namestnik Aleksejev se bode odslej bavil le s svojimi posli kot namestnik, in njegov stalni sedež bode v Harbinu. Rekli smo, da je postalo vse živahnejše, odkar sta prevzela vodstvo nad vojnimi četami in nad mornarico general Kuropatkin in pa podadmiral Makarov. Posebno so postale razmere na morju vse drugačne, odkar zapoveduje ruski mornarici podadmiral Makarov. To priznavajo celo japonski prijatelji, Angličani, ki danes več ne trde, da bi bili Japonci gospodarji na morju ter da bi tam lahko uganjali kar bi hoteli. Dejstvo je, da se podadmiral Makarov prav nič ne boji japonske eskadre, ki se vedno suče tam okolo Port Artura in da išče vedno prilike, da bi se sicer maloštevilna ruska portarturska eskadra na odprtem morju udarila z mnogoštevilnejšo japonsko eskadro. Dejstvo je pa tudi, da se japonska eskadra vedno umika pred rusko in se tako izogiblje bitki na odprtem morju. Celo neki angleški admiral, vroč prijatelj japonske mornarice, priznava vsled tega v nekem članku, katerega je priobčil v listu „Daily Telegraph“, da je postalo stališče japonske mornarice jako opasno, ter da zna prva bitka, ki se bo bila med Rusi in Japonci na odprtem morju, prinesiti razočaranja. Omenjeni angleški admiral goji do ruskega podadmirala Makarova posebno spoštovanje in pravi, da je Makarov nenavadno energičen in podvzeten človek. Sploh pa ne more omenjeni admiral dovolj prehovati hrabrosti ruskih mornarjev in imenuje posebno poveljnika ruske torpedovke „Silni“, mladega poročnika Krinitzkega, ki je z nenavadno in občudovanja vredno smelostjo pričel z jedino svojo torpedovko boj proti šestim japonskim torpedovkam, pravim pravcatim junakom. Iz vsega tega je torej razvidno, da so se začele na Daljnem vstoku razvijati stvari tako, kakor je vsak trezen človek že naprej mislil, ter da Japonci že dandanes hudo obžalujejo trenotek, v katerem so se dali od neodkritostnih prijateljev zavesti v vojsko, ki postane za nje brez dvoma osodepolna. Dokaz vsemu temu so tudi žalostne finančne razmere, ki so zadnji čas nastale na Japonskem in vsled katerih ne more Japonska priti do nikakega posojila. Kredit Japonske kakor tudi upanje na končno zmago japonskega orožja je zadnje dni tako padel, da so zgubili japonski papirji strašno na svoji vrednosti, in se je njih kurz znižal skoraj na polovico, namreč od 109 na 67.

General Kuropatkin mudil se je le malo časa v Mukdenu. Od tam je pohitel naglo proti jugu ter dospel do Liaojanga. Najbrže pride že v teh dneh do kakega večjega spopada med Rusi in Japonci. Neka manjša bitka bila je že 28. m. m., kakor poroča sledeče rusko uradno poročilo: Tri dni že so izzivale male patrulje japonsko kavalerijo, da bi se postavila proti našim četam. Doznavši, da stoji pet vrst onkraj Čenkđu pet sovražnih eskadronov, dvignil se je general Miščenko dne 27. m. m. in je dne 28. ob 10. in pol uri zjutraj dospel s 6 kompanijami v Čenkđu. Ko so se naši poizvedovalci približali mestu, pričel je sovražnik streljati iz za zidov. Dva eskadrona sta zasedla višino poleg mesta v daljavi 600 korakov in sta začela streljati. V mestu sta bili v zasedi približno ena kompanija in jeden eskadron. Japonci so se držali hrabro in so se umaknili šele po polurnem boju. Skrili so se za hišami in so razobesili zastavo rdečega križa. Kmalu nato so došli iz Kazana trije sovražni eskadroni, od katerih eden se je umaknil v neredu pred ognjem naših kompanij. Videti je bilo, kako padajo ljudje in konji. Naše čete so streljale eno uro neprestano na Japonce v mestu in so jim onemogočile, da bi se zbrali ali zapustili hiše ter začeli s streljanjem. Poldrugo uro po začetku boja so pribelete štiri sovražne kompanije v naglem koraku. Jaz sem dal ukaz, naj zasedejo konje in vse naše kompanije so v popolnem redu prešle sotesko in so se namestile v bojnih kolonah za goro. Ranjence so imeli pred seboj v prvih vrstah. V nered zašel sovražni eskadron ni mogel zasesti višave, ki smo jo mi ostavili ravnokar, pehota pa je bila še daleč zadej. Oddelek, ki je tvoril zadnjo stražo, je mirno dospel v Kuksan, kjer je počival 2 uri, da je povezal ranjence. Ob 9. uri smo dospeli v Kusan. Jaz menim, da so imeli Japonci velike

izgube na ljudeh in konjih. Tudi na naši strani so bili 3 častniki težko in dva manje ranjena. Trije kozaki so bili ubiti, 19 ranjenih, med temi petorica težko. General Miščenko povdarja odlično hrabrost zapovedujočih častnikov in kozakov, sosebno tretje kompanije polka „Argunsk“.

Domače in razne novice.

Našim gosp. naročnikom. — Z današnjo številko nastopili smo več drugo četrtletje, a vendar je še vedno gg. naročnikov, ki se niso še odzvali z naročnino za to leto, in nekateri za preteklo in prejšnja leta. Zato smo siljeni zopet uljudno prositi, da se nas v kratkem spominjajo poravnavi za ostalo naročnino. —

Vstajenje. — Kakor druga leta, praznovalo se bode tudi letos slovesno Vstajenje v našem mestu in sicer: v stolni cerkvi ob 5. uri popoldne, pri sv. Ignaciju ob 6. uri, na Placuti ob 7. uri in pri oo. kapucinih ob 8. uri. Na Kostanjevici in Podturnu pa bode Vstajenje jutri zjutraj ob 6. uri.

Naši vinorejci so prav pridni v naročevanju modre galice in žvepla, ki sta jim potrebna v današnjih, trti neprijaznih časih. „Goriška zveza“ je dobila toliko oglasov, da njeno prvo naročilo vitrijo la, obsegajoče 10.000 kilogramov, je že popolno razprodano (razobečano), da oni, ki so se zadnji oglasili, morajo čakati na novo naročilo.

V ta namen vabi „Goriška zveza“ vinorejce, ki nameravajo pri njej naročiti vitrijo la in žveplo, naj se oglašijo po svojih posojilnicah in zadrugah ali po „Centralni posojilnici“ v Gorici najkasneje do 11. aprila. Ako se oglašijo k tem vinogradnikom, katerih oglašila do zdaj se niso mogli vpoštevati, ker je bilo število že polno, še toliko novih, da bo mogoče novo večje naročilo, tedaj naroči „Goriška zveza“ novo večjo partijo tega blaga pod pogoji, ki so že znani.

Kar se tiče cene novega naročila, upa sicer zveza, da ostane ono prvega naročila, vendar ne more tega zagotoviti. Cena drugemu naročilu se določi še le tedaj, ko se sklence kupčija s tovarno. Ako se oglašijo premalo odjemalcev, zveza ne bo mogla izvršiti naročila; zato se ne veže nasproti oglašnikom. Ko preteče zgore navedeni rok, je bil mogoče stalno izreči, ali izvrši kupčijo ali ne. Vinogradniki požurite se!

Imenovanje v finančni stroki. — Predsedništvo finančne direkcije v Trstu je imenovalo konceptnega praktikanta dr. Henrika Zündela provizoričnim finančnim konceptistom.

Za „Šolski Dom“ je došlo našemu uprništvu: Kristof Stibilj, kurat v Novakah za „Mladega gozdarja 4 krone.

Na c. kr. izobraževališču v Gorici se prično preskušnje in sicer: a) zrelosti 9. maja t. l. ob 8 uri zjutraj; b) za usposobljenost v ženskih ročnih delih istega dne ob 3 uri popoldne; c) usposobljenosti za ljudske in meščanske šole dne 16. istega meseca ob 8 uri zjutraj in d) za vrtnarice početkom meseca junija.

Prošnje se imajo predložiti ravnateljstvu navedenega zavoda oziroma dotične izpraševalne komisije in sicer za preskušnje pod a), b) in c) najkasneje do 15. aprila t. l. in za one pod d) do 15. maja t. l.

Žrtev groznega in ostudnega zločina, katerega smo pisali v zadnji številki svojega lista, namreč Ida Meotti podlegla je v torek popoldne bolečinam ter izdahnila svojo dušo. Pogreb je bil v četrtek zjutraj. Udeležba pri pogrebu bila je jako velika. Udeležila se je pogreba tudi mestna godba, mestni župan dr. Venuti, predsednik trgovinske zbornice, mnogo magistratnih uradnikov in sploh mnogo drugega ljudstva. Občno mnenje je, da bi pogreb ne bil gotovo nikdar tak, ako bi bila žrtev takega zločina kaka Slovenka, ali pa kaka domača Furlanka. Ne da se torej tajiti, da bi ne bili porabili naši Italijani tudi te tako žalostne prilike za neko italijansko demonstracijo. Pokojnica bila je hči revnih starišev iz Latizane na Videmskem, ki so ji pa že pred več leti umrli. Kot delavka v tovarni trpela je večkrat pomanjkanja. K pogrebu prišla sta tudi njen stric in njen brat, oba reveža, tako, da so mogli v Gorici skrbeti za njuno preskrbovanje celo za ta kratek čas njune bivanja v našem mestu. O vojaku Martinu Bernhardu pravijo, da je njegov ostudni čin nekako presenetil častnike in njegove tovariše, ker je bil drugače baje jako miren človek in nasproti svojim podložnim, on bil je namreč četovodja, jako dober. Te dni poslali so mu stariši

nekaj denara za praznike ter mu voščili, da bi jih srečno preživel. Ubogi stariši! Bernhart je, ko so ga pripeljali v bolnišnico ter mu pokazali truplo pokojnice, trdovratno trdil, da je ne pozna ter tudi zanikal, da bi se nad njo pregrešil, kar mu pa ne bode nič pomagalo, ker je že prvi dan, ko so ga aretirali priznal grozno dejanje. Kakor trdijo nekateri, čaka ga v smislu obstoječih vojaških kazenskih postavnih določb domsmrtna kazen. Tukajšnji pešpolk, kateremu pripada vojak Martin Bernhart, daroval je mesto venca na krsto pokojnice 50 K, kateri znesek je bil izročen bratu in stricu pokojnice.

Ak. demično ferijalno društvo „Adrija“ naznanja, da bo imelo dne 9. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani „Hotela Central“ na levo ob vходу svoj izredni občni zbor. Glede na dogodke v zadnjih časih se pričakuje obilne udeležbe od strani članov in starišev, kakor tudi od strani gostov.

Ponesrečil se je v sredo zjutraj pri delu bohinske železnice in sicer na južni strani predora pod Kostanjevico 30-letni delavec Franc Murovec iz Čepovana. On, neki Kumar Valent iz Banjšic in še par drugih italijanskih delavcev hoteli so spodpreti treso pri uho du v predor, ker so se zapazile na nji razpoke in se je bila bati, da se zemlja udere. Komaj so pričeli to delo, se je pa v resnici zemlja vdrla in zasula nesrečnega Murovca. Ostali, ki so se rešili, poklicali so še druge delavce, da bi Murovca izkopali, kar se jim je tudi posrečilo a žal prepozno, kajti ko so z njega odpravili zemljo, bil je že mrtev.

Pogreb pokojnika vršil se je večeraj predpoludne. Udeležili so se ga podjetniški inženjerji, uradniki in mnogo delavcev. Delo bilo je za časa pogreba ustavljeno.

Perosljeva maša v stolni cerkvi. — Na Veliko noč se bode pela pri pontifikalni maši v stolni cerkvi maša skladatelja krasnih oratorjev, Perosija.

Za škrofulozne otroke. — Letos se vsprejme v morskoro zdravilišče v Građu brezplačno 50 otrok iz goriškega mesta in iz goriške dežele. Otroci, za katere se namerava prositi, da bi bili vsprejeti v omenjeno zdravilišče brezplačno, ne smejo biti mlajši od šest, a tudi ne stariši od 12 let. Dotične prošnje, katerim morajo biti priložena, in sicer: zdravniško spričevalo, spričevalo cepjenja koz ter ubožni list, vložiti se imajo, in sicer za otroke iz mesta pri goriškem mestnem magistratu in za one z dežele pri dotičnih okrajnih glavarstvih, najdalje do 15. maja t. l., ker bi se na prošnje, ki bi bile vložene pozneje, ne jemalo nobenega ozira.

Sneg. — V noči od srede do četrta zapadlo je po naših gorah vse polno snega. Sneg je pobelil celo višave bližnje okolice našega mesta. Tudi na Kostanjevici pri Gorici bilo ga je nekoliko, ki je pa hitro izginil, kakor da bi vedel, da je to nekoliko prevelika predrznost od njegove strani, da se nam prikazuje v tem času, ko je začelo pri nas že sadje cvesti. Vse polno snega pa je zapadlo tudi po Italiji in sicer tudi po nekaterih južnejših pokrajinah, kjer je napravil na polju veliko škodo.

Obziren tat. — Josip Drašček iz Solkana je naznanil v torek zjutraj na tukajšnji policiji, da mu je njegov 17-letni hlapec Henrik Lasič iz Vrtojbe vzel iz skatle 80 kron. Poleg vzetega denara pa je bilo v skrinji še 100 kron, katerih pa Lasič iz posebnega obzira ni hotel vzeti. Lasič je potem izginil, ne da bi o tem, kar je napravil, obvestil Draščeka.

Ogenj. — V Skriljah je gorelo v noči pred svetno nedeljo. Antonu Rustja p. d. Toniku je hiša popolnoma zgorela z vsem blagom, le obleko si je rešil, katero je imel na sebi. Šel je namreč v Trst ponujat seno. Sklenil je dobro kupčijo, pa je revež moral vrniti aro, ker mu je tudi seno zgorelo. Sosedu Alojziju Rustja Karmelovemu pa je pogorel hlev z vsem senom, le živino so rešili. Škoda je okoli 4000 kron. Oba pogorela sta zavarovana pri „Slaviji“.

Hranilnica in posojilnica v Črničah bo imela dne 10. aprila t. l. ob treh popoldne v župnišču svoj V. redni občni zbor, kjer se bo potrdoval letni račun, in se volilo načelstvo pa računski pregledovalec ter njegov namestnik. — Načelstvo.

Okrajna posojilnica v Kanalu, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, imela bo svoj redni letni občni zbor dne 17. aprila t. l. ob 3. in pol uri popoldne in sicer v občinski dvorani v Kanalu. Dnevni red po pravilih. Kobilni udeležbi uljudno vabi o d b o r.

Kobariška posojilnica je imela v tem letu do konca meseca februarja

ta-le promet: dohodki 91.733-59 K, stroški 70.287-94 K, skupaj 162.021-53 K.

Sadjarsko in vinarsko društvo v Kanalu ima za oddati še: Riparia Portalis I. vrste 4000 kolči, II. vrste 5000 kolči, III. vrste 10000 kolči, Rupestris monticola III. vrste 4000 kolči, kakor tudi še kakih 100 zlahtnih dreves jablanovih in hruskovih ter 250 zgodnjih češp in breskev.

Misijon v Ajdovščini. — V Ajdovščini so imeli cvetni teden sv. misijon, katerega so vodili trije lazaristi. Ljudstvo se je pridno udeleževalo misijonskih pobožnosti. Kopač je tiho nedeljo pripeljal s seboj sodruga Linharta in nekaj tržaških tovarišev, pa njegov misijon se je klaverno obnesel; Ajdovci se tako zmenijo zanj, kakor za burjo, katere so že vajeni.

Razpis služb. — V tolminskem šolskem okraju razpisujejo se sledeče službe: 1.) stalnega učitelja v Bovcu; 2.) stalnega nadučitelja-voditelja oz. zač. učit.-voditelja v Drežnici; 3.) stalnega učitelja-voditelja na Kamnem-Volarjih; 4.) stalnega učitelja-voditelja na Logeh-Robidišču; 5.) stalnega ozir. zač. učitelja-voditelja na Ponikvah; 6.) stalnega ozir. zač. učitelja-voditelja v Soči; 7.) stalnega učitelja-voditelja na Vrsnem; 8.) stalnega oz. zač. učit. voditelja Sela-Ruti; 9.) stalnega učitelja-voditelja na Št. Viškigori; oziroma, sedaj sicer popolnjena, mesta v okraju, ki bi se pa spraznila z novim imenovanjem.

Prošnje pošljejo naj se predpisanim potom c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v Tolminu tekom šestih tednov od dneva razpisa naprej.

Prosilci iz drugih okrajev priložijo naj prošnji še zdravniško spričevalo.

Se službami pod točkami 3, 4 in 8 zvezano je potovanje, katero se nagradi z letnim zneskom 240 K.

Podraženje konjskega mesa v Trstu. — Kakor da ne bi bilo zadosti, da je poskočila zadnji čas cena govejemu mesu in da so vsled tega hudo prizadeti posebno nižji slojevi prebivalstva, čitamo zdaj v tržaških listih, da je cena tudi konjskemu mesu izdatno poskočila. Poprej so prodajali konjsko meso v Trstu po 64 vinarjev kilogram. Zdaj pa stane kilogram istega mesa 80 vinarjev.

Nesreča na morju. — Na parniku „Iva“, ki je peljal oglje iz Dalmacije v Trst, je neki železni obroč ubil razkladalca oglja Matevža Šuligoja. Šuligoj je bil doma iz goriške okolice.

Tatvina na pokopališču. — V Trstu se tatvine dan na dan vedno bolj množe. Celo pokopališče ne puste tatovi pri miru. Te dni so ukradli na židovskem pokopališču bronast cinkast venec, ki je tehtal 25 kilogramov in ki je bil vreden nad 200 kron.

Črne koze so se pojavile med macedonskimi delavci na gradnji železnice pri Bohinjski Bistrici. Oblasti so ukrenile vse potrebno, da se bolezen ne razširi.

Deželnozborska dopolnilna volitev na Koroškem. — Pri deželnozborski dopolnilni volitvi, ki se je vršila v torek za volilni okraj Trbiž-Podkloster bil je izvoljen nemški kandidat Martin Fischer. Od 563 veljavnih glasov dobil jih je 289. Slovenski kandidat Grafenauer dobil je 172 glasov.

Proti uvažanju italijanskih vin v našo državo. — Dunajska kmetijska družba je imela v torek svoj občni zbor, katerega se je udeležilo mnogo odposlancev drugih kmetijskih družb in zadrug, med njimi tudi oni tržaške kmetijske družbe. Na tem obnem zboru bila je vsprejeta jednoglasno resolucija, s katero se pozivlja vlada, da pri sklepanju nove trgovinske pogodbe z Italijo ne sme znižati carine na uvoz italijanskega vina v našo državo pod 48 kron za 100 kilogramov vina. V resoluciji je rečeno, da je bolje, da se z Italijo ne sklence nobena trgovinska pogodba, nego pa da bi se še nadalje živrovale koristi naših vinogradnikov.

Odlikovani ministri. — Nj. Vel. naš cesar je podelil red železne krone prve vrste trgovinskemu ministru Callu, poljedelskem ministru Giovanelliju in poljskemu ministru Pietaku.

Novi nadškof Olomuški. — Praški „Narodni Listy“ javljajo, da je imenovanje brnskega škofa dr. Bauerja nadškofom v Olomucu zagotovljeno.

Vojak-prostak ustrelil desetnika. — Pred nekaj dnevi je prišel iz vojaške ječe v nekem mestu na Ogerskem prostak Kristof Trajan, kjer je sedel dve leti, ker je pri velikih vojaških vajah streljal s kroglo na nekega častnika. Neki desetnik dobil je nalog, da strogo nadzoruje prostaka. V ponedeljek pa je prostak omenil desetniku, da je njegovo nadzorovanje popolnoma nepotrebno. Ker je desetnik na to prostaku osorno od-

govoril, zgrabil je ta puško ter ustrelil ž njo desetnika, ki je ostal takoj mrtev.

Zgorelo mesto. — Te dni je zgorelo poljsko mesto Dynorv. Večina javnih poslopj je zgorela do tal. Istotako je uničil ogenj tudi mnogo skladišč. Poginilo je tudi posebno mnogo živine. Škoda znaša več sto tisoč kron.

Gozdni požari na Ogrskem. — V Hunyadskem komitatu pri Devi nastal je v četrtek velikanski gozdni požar, ki je postajal še strašnejše zaradi močnega viharja, ki je tam razsajal. Že prvi dan je uničil nad 600 oralov gozda.

Kuga v Indiji. — Iz Bombaja prihajajo poročila, da se je kuga razširila po vsi Indiji. Do 19. t. m. umrlo je za kugo 40.527 oseb. Najhujše so prizadete osrednje pokrajine, v katerih je umrlo po 10.000 prebivalcev.

Dognano je, da so obče priljubljene in vsestransko razširjene »kapljice sv. Marka« mestne lekarne v Zagrebu. Markov trg, najpotrebnejše v vsaki hiši. Podati se jih more bolnikom kot prvo pomoč, zdravim pa v odvrtitev boleznij. Zato pa opozarjamo p. n. gg. čitatelje na današnji oglaš »Mestne lekarne« v Zagrebu, Markov trg, na 4. strani.

Vabilo

na

6. redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice“

registrovane zadruga z neom. zavezo v Solkanu,

ki se vrši

dne 17. aprila 1904 po blagoslovu v šolskih prostorih,

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva;
2. Odobritev računa za l. 1903;
3. Volitev načelstva;
4. Volitev nadzorstva;
5. Prememba pravil;
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Zahvala.

Prav iskreno se zahvaljujem sl. zavarovalnici za življenje „Janus“ na Dunaju oziroma podružnici v Trstu za tako hitro in točno izplačilo zavarovalne glavnice s pripadki po svoji sestri Luciji Valič, katera je bila malo časa zavarovana.

Priporočam torej toplo vsakemu to zavarovalnico, ter se hvaležno podpisujem

Marija Kodrič.

Skrilje, dne 26. marca 1904.

Odlikovana
kamnoseška
delavnica

Janeza Culot

se zalogo nagrobnih
spomenikov, marmornatih podob, fotografij na porcelanu, raznih del za cerkve itd.

preselila

se je iz ulice Koren
v ulico sv. Antona
hiš. šte. 16
pri cerkvi. - - -

Izvrsten okus dobi kava,
ako ji primešate

Vydrove žitne

- - - kave. - - -

Pokusite! Poštna 5 kg pošiljka 4 K 50 h franco.

Vydrova tovarna žitne
kave Praga VIII.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva,

v Pevmi,

za Sošk. mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, ter na novo otvorjeno

podružnico

na voglu prišedši od Soškega mosta proti Gorici v hiši g. Fogarja h. št. 42.

V delavnici se izdelujejo vsa v sodarsko in kolarsko stroko spadajoča dela, in postrežba z lesom po najnižji ceni. —

Anton Kuštrin

Gospodski ulic. h. št. 25,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valencić v Il. Bistrici. Zveplenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razposilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Gostilna

„pri Žagarju“

tik nove postaje na Blančah,

toči

vedno naravna domača črna in bela vina. Kuhinja je preskrbljena vedno z gorkimi in mrzlimi jedili. Cene zmerne.

Priporoča se za obilen obisk iz mesta in dežele.

Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, Perkale, Zephyr in drugo manifakturno blago posebno za spomladni in letni čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in stalnih cenah.

Vzorci najnovejše izbire se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in poštne prosto.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka

Te glasovite in ne nadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravejo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo velike in male gliste ter bolečine po teh provzročene.

Tudi delujejo izborni proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter „koliko“ in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in od te izvirajoče boleti.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in „madronu“, in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo v „Mestni lekarni v Zagrebu“. Naročuje se edino in točno le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov Trg št. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic)	K 4- h	4 ducat (48 steklenic)	K 14-60 h
2 „ (24 „)	„ 8- „	5 „ (60 „)	„ 17- „
3 „ (36 „)	„ 11- „		

Priznalnih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so s posebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka, ter poponoma ozdravili: Iv. Barentinčič, učitelj Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan Barčič župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vuhelič, šivilja; Jožef Seljanič, kmet itd. itd.

Mestna lekarna

Zagreb,

Markov trg št. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Vstanovljena l. 1360.

Kapljice sv. Marka.

Pri svetem Antonu Padovanskem

NOVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in nešteto nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križčev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta 19 — v Medjatovi hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:
 - a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 vin., 1, 2, 3 in 4 K in daje po neprisiljenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
 - b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrste.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti proviziji nastavlja spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovalcem popolno varnost.

Svoji k svojim!

Rojaki Slovenci! Pristopajte k domači zavarovalnici!